ISLAMSKI UČENJACI
O
SUFIZMU I SUFIJAMA

Prevod: Ebu Abdus-Selam

Izdavač: Mektebetu El Guraba

e-mail: ehlisu@yahoo.co.uk

Sarajevo, Avgust 2006 godine.

Pitanje:

Esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu. U mojoj zemlji se nalaze kaburovi dobrih ljudi koji su uzdignuti i na kojima se nalaze građevine, turbeta ili mauzoleji. U sred kabura se nalazi mala rupa u kojoj je prašina kojom se potiru ljudi u potrazi za bereketom (teberruk) i lijekom. Ljudi dolaze u godišnju posjetu ovim kaburovima u određenom vremenu a to je mjesec redžeb ili u drugim mjesecima. Prilikom tih posjeta vlasnicima kaburova se prinosi žrtva odnosno kolju se ovnovi. Tom prilikom se kod istih okupljaju muškarci i žene, trgovci kao i razni zabavljači. Za vrijeme tih posjeta se slavi kao što se slavi za bajram a kaburovi se tom prilikom najgore ponižavaju i njihovi stanovnici uznemiravaju.

Molim uvaženu ulemu da mi odgovori kakav je propis uzdizanja kaburova i gradnje na njima i kakav je propis u pogledu ovakvih posjeta kaburovima? Da li su to šerijatski propisane posjete kaburovima na koje je posticao Ebu Kasim Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem. Molim vas da mi date fetvu po tom pitanju neka vas Allah, Azze ve Dželle, nagradi i neka Allah, Azze ve Dželle, putem vas okoristi islam i muslimane.

Odgovor:

Islamska ulema je odgovorila na ovo pitanje a ovdje ćemo ukratko spomenuti njihove odgovore.

Prvo. Ulema je u svojim fetvama pojasnila da niko od stvorenja, bilo da je u pitanju poslanik, melek ili Allahovi štićenici (evlije), ne donosi korist niti štetu i da mrtvaci u suštini ništa ne pomažu živima niti im šta mogu pomoći kod Allaha, Azze ve Dželle. Naprotiv, mrtvi trebaju žive kako bi molili Allaha, Azze ve Dželle, za oprost njihovih grijeha.

Ako znamo da prvak svih ljudi, od prvog do posljednjeg, naš Poslanik, Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, nije bio u stanju da pribavlja korist ili štetu pa kako da to bude u situaciji neko drugi mimo njega?

Na osnovu toga konstatujemo da nije dozvoljeno vjerovati da mrtvaci pojedinih kaburova (bez obzira o kakvim je pobožnjacijma riječ) mogu pomoći ili naštetiti nekome uopšteno. Vjerovati u takvo nešto predstavlja veliki širk koji izvodi iz vjere islama.

Drugo. Ulema je također pojasnila da je poduzimanje putovanja (pritezanje sedla) radi posjete nekog kabura novina u vjeri, te da to predstavlja zabranjene novotarije.

U šerijatu je prenešena zabrana poduzimanja putovanja (pritezanja sedala) kako bi se posjetilo neko mjesto zbog njegove svetosti osim u slučaju tri mesdžida.

Naime, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: **„Ne poduzima se putovanje (ne pritežu se sedla) osim radi posjete tri džamije. Radi ovog mog mesdžida, Mesdžidul-harama (Mekka) i Mesdžidul-aksa (Jerusalem).”**

(hadis bilježe Buharija, Muslim i drugi)

Treće. Ulema je naglasila kako je zabranjeno izdizanje kaburova iznad zemlje više od jednog pedlja jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu koji od njega prenosi Alija, radijAllahu anhu, rekao:**„Ne ostavi nijedne slike a da je ne premažeš niti ijednog kabura koji je uzvišen a da ga ne poravnaš!”** (hadis bilježi Muslim)

Četvrto. Učenjaci su također naglasili da je svaka gradnja na kaburu uopšteno zabranjena kao i pravljenje betonskih ili gipsanih grobnica te pisanje po istim i sjedanje po kaburovima. U tom kontekstu se prenosi hadis od

Džabira ibn Abdullaha, radijAllahu anhu, da je rekao: **„Zabranio je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, da se bilo šta piše po kaburovima."** (hadis je zabilježio Ebu Davud i ibn Madže)

Peto. Ulema je također ukazala na razliku između šerijatski propisane posjete kaburovima koja ima za cilj opomenuti čovjeka, posjetiti ga na ahiret te činjenje istigfara za mrtve tom prilikom nasuprot novotarskih posjeta kaburovima mnogobožačke prirode, prilikom kojih se čovjek (kroz ibadete) želi približiti ili umiliti vlasnicima pojedinih kaburova putem prinošenja žrtvi, zavjeta, traženja pomoći od mrtvih i drugih stvari koje spadaju u veliki širk koji čovjeka izvodi iz vjere islama.

Ovo su ibadeti koji se upražnjavaju jedino prema Allahu, Azze ve Dželle, pored kojeg nema drugog Boga, jer je Uzvišeni rekao: ***„Reci:„Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova, koji nema saučesnika; to mi je naređeno i ja sam prvi musliman."*** (El-En'am, 162-163) Zatim riječi Uzvišenog: ***„Zato se Gospodaru svome klanjaj i kurban kolji."*** (El-Kevser, 3) Jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Allah je prokleo onoga ko zakolje (prinese žrtvu) nekome mimo Allaha." (hadis bilježi Muslim)

Šesto. Ulema je potvrdila da je pravljenje rupe na kaburu i stavljanje prašine u nju kako bi se činio teberruk tj., tražio bereket ili lijek, stvar koja vodi u veliki širk koji izvodi iz vjere islama.

Sedmo. Također su upozorili na opasnost od drugih grijeha prilikom ovih posjeta kao što je miješanje muškaraca i žena, zatim okupljanje trgovaca i svirača koji koriste bubnjeve kao i druge stvari koje dovode do smutnje.

A treba napomenuti da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo one žene koje posjećuju kaburove. Hadis bilježe **Ahmed** i **Tirmizi**.

Zatim su učenjaci naglasili da je zabranjeno izdvajati neki mjesec u godini za posjete kaburovima evlija a posebno u svetom mjesecu redžebu. Takav popstupak predstavlja put u veliki širk kojeg, ako čovjek umre s njim, Allah, Azze ve Dželle, neće nikome oprostiti. Jer je i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: **„Nemojte uzeti moj kabur kao mjesto svetkovanja (svetište)."** (hadis bilježi Ebu Davud)

Sada ćemo navesti imena nekih učenjaka koji su izdali ove fetve i na njih stavili svoj potpis:

1. Ahmed ibn Ismail El-Umrani, **2.** Mukbil ibn hadi El-Vadi'i, **3.** Dr Ibrahim El-Karibi, **4.** Dr Abdul Vehab Dejlemi, **5.** Muhammed Sadik Muglis, **6.** Abdulmedžid Zindani, **7.** Abdulaziz Ed-Debei', **8.** Abdulmuhsin Sabit, **9.** Abdulmedžid Er-Rejmi, **10.** Ukajl El-Maktari, **11.** Muhammed ibn Abdulvehab El-Vesabi, **12.** Dr Ahmed Muhammed Ez-Zebile, **13.** Ahmed Hasan El-Muallim, **14.** Ismail El-Anesi, **15.** Muhammed El-Mehdi, **16.** Abdurrahman ibn Abdullah Šemile, **17.** Husejn ibn Mahfuz, **18.** Omer Ahmed Sejf, **19.** Abdulkadir Eš-Šejbani, **20.** Salih El-Vadi'i, **21.** Tarik Abdul-Vasi'a, **22.** Abdullah El-Hašidi, **23.** Nasir El-Kerimi, **24.** Isa Šerif, **25.** Ahmed Hasan, **26.** Alij Barujs, **27.** Alij ibn Fetini, **28.** Abdullh El-Humejri, **29.** Ahmed Ehif, **30.** Emin Dž'afer, **31.** Amar Našir, **32.** Muhammed El-Vadi'i, **33.** Arif Nur, **34.** Alij Makbul El-Ehdel, **35.** Muhammed Salim Ez-Zubejdi, **36.** Muhammed Sad El-Hatami, **37.** Hasan Es-Sagir El-Edhel, **38.** Murad El-Kudsi, **39.** Ismail Abdulbarij, **40.** Hasan Ez-Zumi, **41.** Hakim Zubejd Abdulkerim En-Nu'mani, **42.** Muhammed El-Ma'meri, **43.** Abdullah Fejsal El-Edhel, **44.** Omer Sekim.

IMAM IBN HAZM EL ENDELUSI

Imam Ebu Muhammed ibn Hazm Endelusi u svojoj knjizi, **'El-Faslu fil-mileli vel ehvai ven-nihal'**, o sufizmu i sufijama, na 30-31 str., kaže: **„Među sufijama postoji skupina koja tvrdi da među božijim štićenicima (evlijama) ima onih koji su bolji od svih poslanika i vjerovjesnika.**

I kažu da onaj ko dostigne najveći stepen štićeništva (vilajeta) sa njega spadaju sve obaveze s kojima je došao Šerijat kao što je namaz, post, zekat i ostalo.

Također mu se dozvoljavaju svi harami kao što je zinaluk, konzumiranje alkohola, i drugo. Na taj način su sebi dozvolili žene drugih i uz to još kažu: **„Mi vidimo Allaha i govorimo sa njim, sve što pomisle naše duše to je istina."**

Vidio sam čovjeka od njih kako govori ove riječi: „Zaista Allah ima Majeh ime koje ima trideset i šest harfova i nema nijednog harfa od arapskog alfabeta osim jedan. S tim jednim oni koji imaju veliki stepen dolaze do istine."

Također je rekao: „Obavjestio me je jedan čovjek koji je prisustvovao sijelu istine (mudžalesutul-hakk) da je jednog dana ispružio svoju nogu pa je dozvan: 'Tako se ne sjedi na sjelima vladara!!!' Poslije toga nikada više nije pružao noge." **Hoće da kaže da je bio u medžlisu - sijelu sa Allahom, Azze ve Dželle.**

Ebu Hadir Nesebij i Ebi Sijah Semerkandi i njihovi prijatelji kažu: „Stvorenja su neprestano sa Allahom"

Ebu Sijah kaže: „Nije dozvoljeno meso životinja koje zakolju kitabije (kršćani i židovi), a Ebu Bekr je po-

grješio što se borio protiv otpadnika, a ashabi koji ga nisu podržali u tom pitanju su u pravu."

Ebu Šu'ajb El-Kalal kaže: „Zaista njegov Gospodar posjeduje tijelo u liku čovjeka, ima meso, krv, raduje se, žalosti se, boluje i zdravi".

Neke sufije govore: „Zaista naš Gospodar hodi sokacima, tako ponekad hoda u liku luđaka kojeg kamenuju djeca dok mu ne raskrvave pete."

Znaj, Allah ti se smilovao, da je ovo jasan kufr - nevjerstvo i da su to riječi ljudi koji prave spletke islamu.

I još dodaje Ibn Hazm: **„Znajte da svako onaj ko zapadne u ovo teško nevjerstvo a ko se deklariše kao pripadnik islama njegovi korjeni se vežu za šije i sufije.** Među sufijama ima onih koji govore: **'Onaj ko spozna Allaha, Azze ve Dželle, sa njega spadaju šerijatske obaveze'**, a neki još dodaju: **'Taj se spojio sa Allahom, Azze ve Dželle'**."

Čuo sam da u Nejsaburu u našem vremenu postoji neki čovjek sufija po nadimku Ebu Seid Ebu Hajr baš ovako ima dva nadimaka istovremeno koji ponekad oblači vunenu odjeću a ponekad svilu koja je inače zabranjena muškarcima. Ponekad dnevno klanja i po hiljadu rekata a ponekad ne klanja ni farza niti nafilu. **Ovo je očito nevjerstvo Allahu se utječemo od zablude.**

IMAM ŠEVKANI

Ovo su odlomci iz njegove knjige, *'Es-savarimul-hadad el-kati'a li'alaiki mekalat erbabil-ittihad'*, što bi se moglo prevesti, ***'Oštre sablje za izreke sljedbenika ittihada'***.

U ovoj knjizi se spominju mišljenja Ehli Sunnetske uleme u pogledu propisa po pitanju sadržaja sufijskih knjiga u pogledu zablude i zabluđivanja kao što je npr., '**Fususul-hikem**', i '**Futuhat**', od **Ibn Arabija,** zatim, 'El-Bud' od Ibn Sebi'in, i 'Insan kamil' od Abdulkerima El-Džejlija. Zatim stihovi koje je napisao **El-Farid** pod nazivom, '**El-Kasida Ta'ije**', i drugo.

U svojim stihovima imam Ševkani kaže:

Oni su se poigravali sa svijetom u pogledu njihove
vjere s namjerom da im je upropaste
Haladž bijaše utro puteve njihove zablude
Muhjidin ibn Arabi također, nepozdravljen bio
Farid sa Tai'jom također
On im zabludu propisa i pozva ih u nju
I ibn Seb'in ponižen bio svrstava se u vrhunske
džahile i predstavnike ove ideje
Džejlij se također pokazao vrsnim na tom polju i
sa tim hodio
Njegov Insan je očiti kufr u koji niko ne sumnja
A Talmesani je izjavio kako su mu sva stidna
mjesta učinjena halalom
Došli su pred svijet sa akidom vahdetul vudžuda
i iznijeli očite laži

Ako je tačno ono što se prenosi, imami su ih proglasili nevjernicima i za njih propisali udarac sabljom i od toga ih niko ne može odbraniti.

Na čitavom dunjaluku ne postoji kufr ako ovo što su iznijeli ne predstavlja kufr.

Oni su nas pozvali na njihovo nevjerstvo a kufr je najgora osobina za onoga ko je njime zadovoljan.

EBU HASAN EŠ'ARI O SUFIJAMA

Imam Ebu Hasan Eš'ari kaže: „Među sufijama se nalazi neki čovjek po imenu Ebu Šuajb koji misli da se Allah, Azze ve Dželle, raduje ako je čovjek pokoran njegovim štićenicima (evlijama) i da se nasuprot toga žalosti ako se su mu ljudi nepokorni. Tj., na isti način kao što se žaloste i raduju stvorenja.

Zatim kaže: u Nisaku se nalaze neki ljudi koji misle da ibadetom mogu postići stepen kojim bi sa njih spala obaveza činjenja redovnih ibadeta i da im mogu biti dozvoljene zabranjene stvari kao što je zinaluk.

Među njima ima i onih koji smatraju da ibadetom mogu dostići stepen tako da vide Allaha, Azze ve Dželle, da jedu džennetsko voće, da još na dunjaluku grle hurije i da ratuju protiv šejtana.

Neki od njih misle da svojim ibadetom mogu postati bolji od poslanika i časnih meleka.

Ovaj govor **Ebu Hasana Eš'arije** potvrđuje ono što je rekao imam Hašiš kada je spominjao sufijsko ubjeđenje o mogućnosti postizanja deredže tako da sa čovjeka spadne obaveza pridržavanja propisa vjere i obaveza izvršavanja ibadeta, te kako se po njima čovjek uzdiže (prema tom stepenu). Kao dokaz za to uzimaju riječi Uzvišenog Allaha: *„Obožavaj Allaha dok ti ne dođe ubjeđenje (jekin)."* (Hidžr, 99)

A kada ti dođe jekin, tj., kada dospiješ do istine i spoznaje sa tebe spadaju obaveze Šerijata. Sufija po njima na svom putu spoznaje prvo bude slijepoposlušni učenik **(murid)** zatim sljedbenik **(salik)** a zatim postaje onaj koji je stigao do cilja **(vasil)**.

Vasil (onaj koji je stigao do cilja) bi trebao označavati onoga ko je dostigao do istine spoznaje. Tada sa njega spada obaveza propisa kao i obaveza činjenja ibadeta.

Ovo je govor imama **Ebu Hasana Eš'arije**, koji je umro 324 h.g. Iako se on ubraja među prve generacije koje su se susretale sa sufijama u odnosu na njihovo širenje kao i na razvoj sufijske misli i filozofije.

HAFIZ IBN HADŽER

Hafiz ibn Hadžer prenoseći od imama **Kurtubija** kaže: **„Što se tiče novotarija koje su izmislile sufije po ovom pitanju, to je stvar oko čije zabrane nema razilaženja među ulemom.**

Ali strašću opijene duše su nadvladale nad mnogima koji se smatraju činiteljima dobra tako da mnogi od njih rade i ponašaju se kao luđaci i djeca. Od tih djela su i ritualni plesovi sa posebnim pokretima.

Ovaj bezobrazluk je dostigao vrhunac kada su to proglasili ibadetom i dobrim djelima koja ih približavaju Allahu, Azze ve Dželle, te da je to nešto što uzdiže njihovo stanje - hal.

Ovakva djela su od djela heretika (zindika otpadnika od islama) **i onih koji su zalutali. Allaha,** Azze ve Dželle, **molimo za pomoć."**

Hafiz ibn Hadžer dodaje: „Ovakva djela imaju kontra-efekat od onoga što oni žele njima postići i još više pogoršavaju njihovo stanje."

(Hafiz ibn Hadžer, Fethul-bari, 2/442)

IMAM ABDURRAHMAN IBN MEHDIJ

El-Hilal je rekao: „Rekao sam Abdurrahmanu ibn Mehdiju: **'O Ebu Seide u našem mjestu se nalaze ljudi od ovih sufija, pa mi je rekao: 'Ne približavaj im se jer sam među njima vidio takvih slučajeva koji su dospjeli do ludila a neki su postali heretici, zindici otpadnici od islama."** **(Telbis Iblis, 257)**

EBU BEKR IBN EL-ARABI MALIKIJ

Ebu Bekr ibn El-Arabi Malikij (ehli sunnetski učenjak) kaže: **„Kategorički tvrdimo da je nevjernik ko niječe ili ugoni u laž neko od pravila i propisa Šerijata..."**

I kaže: **„Složili su se fekihi idžmaom** u Bagdadu u vremenu Muktedira od malikija na čelu sa kadijom Amrom Malikijom **da se ubije Haladž i njegove pristalice zbog njegovog poistovjećivanja sa Allahom i akide hulula,** tj., fizičke izmješanosti stvorenja sa Stvoriteljem. **Kao i zbog njegovih riječi: 'Ja sam sa istinom.', iako se vanjštinom pridržavao općih odredbi Šerijata. Učenjaci nisu prihvatili njegovo pokajanje."** **(Sijerul-e'alam nubela', 19/327)**

EL KADI IJAD

Kaže: **„Šejh Ebu Hamid Gazali koji nam je prenio ružne vijesti i odvratna djela, koji je zastranio na putu sufizma. Bijaše se koncentrisao na sufizam te je postao jedan od daija sufizma.** Na tom putu je napisao poznata djela. **Kod nas u Magribu po naređenju sultana a po fetvi fekiha spaljuju se njegova djela, te se savjetuje izbjegavanje istih, zato to i ispoštuj."** (Sijerul-ealam nubela', 19/327)

EBUL-VEFA'A IBN UKAJL HANBELI

Ibn Ukajl, Allah mu se smilovao, je bio Gazalijev drug te nakon što je spoznao stanje sufija reče:

„Ne želim biti sa sufijama. Oni mutekellimi (apologetičari, racionalisti) napadaju akidu kroz sumnjičenje Šerijata i ubacivanjem šubhi (sumnji) u pamet ljudi, a sufije poništavaju djela i zakone, kao i zakone svih vjera svojim riječima: 'Moje srce me je obavjestilo od mog Gospodara'. Naime njemu nije potreban Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegov Sunnet."

Došao sam do zaključka da je put onih mutekellima (racionalista) sumnja, a put ovih sufija je tumaranje.

ŠEJH SEJID SABIK

Šejh **Sejid Sabik** kaže: „Koliko je samo izgradnja mauzoleja po kaburovima i njihovo uljepšavanje nanijelo štete zbog koje plače islam. Od toga je pojava ubjeđenja (akide) kao što je akida nevjernika u pogledu kipova. Pa su ih veličali misleći da su oni u stanju da im pribave korist i da od njih odagnaju nevolje. Zatim su ih učinili predmetom od kojih potražuju da im riješi njihove potrebe i utočištem kod kojeg traže spas. Od njih traže ono što Allahovi robovi inače traže od svog Gospodara.

Poduzimaju putovanja do kabura i turbeta pojedinih ljudi, potiru se o njih tražeći bereket, i od njih traže pomoć u nevolji. Ukratko rečeno oni rade sve ono što su radili džahili u džahilijetu u pogledu prinošenja ibadeta kipovima. *Inna lillahi ve inna ilejhi radži'un."*

I kaže Sejid Sabik: **„I što je najgore pored činjenja ovog teškog zla i jasnog nevjerstva ne možeš naći da se zbog toga iko u ime Allaha, Azze ve Dželle, ljuti i ne možeš vidjeti ljubomore u pogledu očuvanja ove časne vjere, niti alima, niti studenata, niti ministra, niti princa niti vladara."**

Do nas su doprle mnoge vijesti, u koje nema sumnje, da mnogi od ovih obožavaoca kaburova ili većina njih da u slučaju rasprave sa njima zatražiš od njega da se zakune Allahom, Azze ve Dželle, da bi se krivo zaklinjao. Pa kada bi poslije toga bio upitan: 'Tako ti tvoga šejha i tvog ubjeđenja spram 'tog i tog evlije', tada bi zamucao i oborio glavu i priznao bi istinu.

Ovo je najjasniji dokaz da je njihov širk iznad širka onih koji govore da je Allah jedan od dvojice ili da je Allah, Azze ve Dželle, jedan od trojice.

(Sejid Sabik, Fikhus-sunne, 1/402)

IMAM ŠAFIJA

Imam Šafija je za svoga života vidio početke formiranja sufijske misli i najviše se od sve uleme i svih imama suprostavljao sufizmu. Od njega se u tom kontekstu prenose mnoga predanja.

Tako se prenosi da je Bejheki zabilježio u, *'Menakibu Šafi'ijj'*, 2/208, čuo sam **Šafiju** kako je rekao: **„Ako bi se čovjek na početku dana prihvatio sufizma ne bi dočekao podne a već bi ga vidio kao ludaka."**

Šafija je rekao: **„Nikada nisam vidio nijednog sufiju a da je normalan, osim Muslima Havvasa."**

Bilježi **Ibn Dževzi u**, '*Telbis Iblis*', 371, da je rekao **Šafija**: **„Niko neće boraviti sa sufijama četrdeset dana a da zauvijek ne izgubi pamet."**

I rekao je **Šafija**: „U Iraku sam iza sebe ostavio nešto što nazivaju 'et-tegbir' a što su izmislili heretici - zindici, odvraćaju ljude od Kur'ana."

(Hilal, El-Emru bil ma'ruf ven-nehju anil munker, 36, Ebu Neim, Hulijet, 9/146, Ibn Dževzi, 244-249)

BURHANUDDIN BEKAI

Nevjerstvo Ibn Arabija u njegovoj knjizi, '*El-Fusus*', je jasnije nego na drugim mjestima. Želim da od toga jasno spomenem ono što će ukazati na njegovo stanje i kako bi se svijet klonio njegova govora, učenja, nevjerstva i zablude, pokoravajući se tako Allahu, Azze ve Dželle, na osnovu riječi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koje prenosi Muslim: „Ko od vas vidi zlo neka ga ukloni rukom, a ako ne može onda jezikoma a ako ni to ne može onda srcem a to je najslabiji vid imana.

HAFIZ ZEJNUDDIN IRAKI

Kada je upitan za riječi **Ibn Arabija**, autora knjige '*Futuhat*' i '*Fusus*', o Nuhu, alejhiselam, i njegovu narodu rekao je: „Što se tiče njegovih riječi: 'To je vidljivo i nevidljivo oko.', kažem da je to otrovan govor koji svojom vanjštinom upućuje na akidu 'jedinstva bića' (vahdetul-vudžud) te da su sva stvorenja ustvari Njegovo oko."

Zatim kaže: **„Onaj ko to kaže i nosi takvo ubjeđenje (akidu) je nevjernik po idžma'u uleme."**

IMAM ZEHEBI

Imam Zehebi u biografiji **Ebu Hamida Gazalija** u knjizi, ***'Sijer e'alam nubela"***, 19/322, navodi riječi **Gazalija**: „Sufije su se posvetile naukama nadahnuća bez podučavanja tako da su ostali praznih srca izgovarajući riječ: 'Allah, Allah,', i to dugotrajno. Tako su ostali praznog srca a ne bave se učenjem Kur'ana niti proučavaju hadiske knjige. Zatim nastavlja pa kaže: „Pa kada postigne taj stepen onda se osami u zamračenoj kući, zamota se u neki ogrtač i onda začuje glas istine: 'O ti pokriveni', i 'O ti umotani' !!!"

Komentarišući ovo imam **Zehebi** je rekao: „Prvak svih stvorenja je čuo ove riječi, 'O ti umotani', od Džibrila od Allaha, Azze ve Dželle, a ovaj glupan nije čuo glas istine već je čuo glas šejtana ili nešto što je nerealno u njegovom mozgu. Zaista je uputa u slijeđenju Sunneta i idžma'a."

Imam Zehebi još je rekao: „ Što se tiče ***'Ihja'a'***, u njemu se spominje veliki broj netačnih hadisa a istovremeno ta knjiga ima i dosta dobra, samo da ne sadrži edeb i zuhd po shvatanju mudraca kao i zablude sufija. Allaha molimo da nas opskrbi korisnim znanjem, a da li znaš šta je to korisno znanje? To je ono sa čim je došao Kur'an a što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, protumačio riječima i djelom, i ono o čemu nije došla zabrana. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: „Ko ne slijedi moj Sunnet nije od mene."

Zato dragi brate sa razumjevanjem proučavaj Allahovu Knjigu a zatim svoju pažnju usmjeri na dva Sahiha Buharija i Muslim, Sunen od Nesaije, Rijadus-salihin od Nevevija, zatim knjigu Ezkar od istog autora pa ćeš se spasiti i uspjeti. A dobro se čuvaj onih koji se povode za filozofima. Čuvaj se monaštva i govora neznalica i kolovođa onih koji se osamljuju. Svaki hajr je u slijeđenju istinske

vjere zato tražite pomoć od Allaha, Azze ve Dželle, riječima: 'Allahu moj uputi nas na Pravi put'.

O prvaku sufija **Ibn Arabiju,** Zehebi kaže:„Bio je veoma pameta i učen, u Magribu je pisao spise za neke namjesnike. Zatim se okrenuo zuhdu, isposništvu, osamljivanju, monaštvu i putovanjima. Mnogo je pisao o sufizmu i jedinstvu stvorenja sa Stvoriteljem (vahdetul-vudžud). Od njegovih djela je knjiga, '**Fususul-hikem**'. **Ako ono što spominje u ovoj knjizi ne prestavlja kufr - nevjerstvo, pa šta je onda na ovom dunjaluku nevjerstvo**?! Allaha molimo za oprost i spas. Jedna skupina uzdiže njega i njegova djela i u tome pretjeruju, Allaha molimo za pomoć."(23/48)

U biografiji Hakima Tirmizija, 13/442, Zehebi kaže: „O Sulemiju ima kritika zbog pisanja knige, 'Hakaikut-tefsir'. Kamo sreće da ga nikada nije napisao. **Allahu se utječemo od tragova Haladževog učenja i od sufijskog učenja o izmješanosti stvorenja sa Stvoriteljem (ittihad)**, zato upozoravamo na njega zbog nemara - gurbeta u koji je zapao islam i Sunnet."

IMAM ABDULLAH IBN MUSA FEŠTALI

Prenosi imam Rašid El-Velidi, umro 675 h.g., u svojoj knjizi, 'El-Halal vel-haram', da je čuo imama El-Feštalija kako kaže: „Čuo sam ga kako govori: 'Ako se susretneš sa knjigama od Kušajrija sve ih saberi i baci u more. Također i knjige od Gazalija.'"

Također sam ga čuo kako kaže: „Volio bih da na Dan sakupljanja ljudi budem u društvu Ebu Muhammeda ibn Ebi Zejda El-Kajrevanija, a ne sa Gazalijom."

(Nejlul-ibtihadž, 117)

MAHMUD ŠUKRI ELUSI

Mahmud Elusi, Bagdadski muftija je otkrio da su sufije lažovi te da se služe tukijjom kao što se služe šijerafidije. Zatim oni, Allah ih osramotio, kada im se neko suprostavi u pogledu njihova batila i njihove poezije odgovaraju: „Pod vinom podrazumijevamo Božansku ljubav, a pod opijenošću njeno ovladavanje. Pod riječima lejlun, su'da, itd., podrazumijevamo imena onoga koga najviše volimo a to je Allah, Azze ve Dželle."

U tome se ogleda loš edeb spram riječi Uzvišenog: *„Allah ima lijepa imena pa ga njima dozivajte a klonite se onih koji iskrivljuju (čine ilhad) Njegova imena."*

Sufije slušaju ono što je zabranjeno slušati. Kaže: „Mnogi od njih izvode neke plesove i bave se pokvarenom poezijom i što je najgore od svega toga što to smatraju ibadetom kojim se približavaju Allahu, Azze ve Dželle, i smatraju da to rade iz ljubavi prema Njemu. **Ubio ih Allah kuda se odmeću."**

EBU BEKR ET-TERTUŠI

Znaj, Allah ti se smilovao, da pravac kojim idu sufije predstavlja neznanje, zabludu i neispravnu stvar. Islam je ono što nam je dostavljeno u Allahovoj, Azze ve Dželle, Knjizi i Sunnetu Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. A što se tiče plesanja i tobožnjeg ašikluka i ljubavi kod sufija, treba reći da su prvi ljudi koji su to izmislili bili prijatelji Samirije kada im je napravio zlatno tele koje je rikalo. Njegove su pristalice potom počele da plešu oko njega i da mu iskazuju tobožnju ljubav (tevadžud). **Takvo ponašanje predstavlja vjeru nevjernika i obožavaoca teleta.**

A što se tiče 'kadiba' (rituala sa bubnjevima) njega su prvi počeli praktikovati heretici (zindici) kako bi udaljili muslimane od Allahove Knjige. Sjelo Božijeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, sa njegovim ashabima je izgledalo tako kao da su im na glavi bile ptice od smirenosti.

Zato je obaveza na sultanu i njegovim pomoćnicima da zabrane njihovo prisustvo u mesdžidima i na drugim mjestima. **Nije nikome dozvoljeno ko vjeruje u Allaha i Sudnji dana da prisustvuje na njihovim skupovima sa njima niti da ih pomaže na njihovom batilu.** Ovakvog su mišljenja imami: Malik, Ebu Hanife, Šafija i Ahmed ibn Hanbel, kao i ostali imami od muslimana a Allah, Azze ve Dželle, upućuje na Pravi put.

(El-Džami'u liahkamil-Kur'an, imama Kurtubija, 11/237-238)

TEKIJUDDIN HUSEJNI ŠAFI'IJ

Tekijuddin ibn Ebi Bekr ibn Muhammed El-Husejni Dimeški Šafi'ij od velikana šafijske uleme iz devetog hidžretskog stoljeća u svojoj knjizi, ***'Kifajetul-ahbar'***, 1/159, a to je jedna od temeljnih knjiga u šafijskom mezhebu, u poglavlju o zekatu kod pojašnjenja kategorija kojima pripada zekat kaže:

„Što se tiče sufija koji se deklarišu kao dobri ljudi a koji su prekinuli činjenje ibadeta i koji su se osamili u tekijama čineći određene vrste ibadeta kao i oni koji im služe, a neki od njh možda pripadaju ahmedijama ili kaderijama i koji lažno predstavljaju svoje porijeklo ne zaslužuju ništa od zekata niti im je dozvoljeno udjeliti zekat. Onaj ko im udjeli zekat treba da zna da nije očistio zekat i da je na njemu i dalje obaveza njegovog izdvajanja.

A što se tiče ostalih skupina, a njih je mnogo, kao što su kalenderije, hajderije, neki njihovi spadaju u hululije i mulhide, treba reći da je njihov kufr gori od kufra židova i kršćana. Onaj ko bi im udjelio nešto od zekata ili dobrovoljnih priloga taj bi time počinio grijeh. Za takvo nešto bi ga i Allah, Azze ve Dželle, mogao kazniti. Zato je obaveza na svakome ko ima mogućnosti da im to negira i osudi.

U knjizi, '***Kifajetul-ahjar***', 2/225, u poglavlju, 'Akdije', kada spominje ljude od kojih se ne prima svjedočenje kaže: „Svjedočenje se ne prima od pjevača, svjedno da ili ide ljudima ili mu ljudi dolaze, također plesači kao što su sufije koji posjećuju svadbe zulumćara i kroz ples ispoljavaju lažni sufijski ašikluk (zaljubljenost). Mlataraju glavama i bjednim bradama kao što to rade luđaci. Kada se uči Kur'an ne slušaju ga i ne šute a kada začuju glas šejtanske trube (ili naja) uzvikuju međusobno opčinjeni vesvesama, Allah ih ubio, imali većih grješnika i nepoznavaoca Allahove Knjige, a većih ljubitelja šejtanskog roga i šejtanske frule. Neka nas Allah, Azze ve Dželle, sačuva od toga.

EBU VELID IBN RUŠD

Ebu Velid ibn Rušd u svom djelu, '***Mealhidžul edilleti fi akaidil-milleti***', 181, nabraja sekte koje su skrenule sa Sunneta pa kaže: „Ovo je stanje novonastalih sekti koje se vežu za Šerijat. Svaka sekta na svoj način tumači Šerijat na način suprotan drugoj sekti i smatra da je to ono što želi istaći Zakonodavac, tako da se Šerijat potpuno raspadne i na kraju se udalji od svoje prvobitne tematike.

Pošto je Zakonodavac znao da će se ovo desiti unutar Šerijata otuda je prenešeno u sahih predaji: „Moj Ummet će se podijeliti na 72 sekte, i sve će u vatru osim jedne."

Tj., jedna grupa će se spasiti, a to je ona koja slijedi vanjštinu Šerijata i ne tumači ga slobodno ili prenesenim značenjem.

Ako dobro razmisliš o onome što se ubacilo u ovaj Šerijat u ovom vremenu od mnogobrojnog fesada (nereda) zbog slobodnog i prenesenog tumačenja Šerijata doći ćeš do spoznaje da je prethodna predaja zaista tačna i da se obistinila.

Prvi koji su to prouzrokovali su: **haridžije**, zatim **mu'tezile**, **ešarije**, zatim **sufije**. Potom je došao **Ebu Hamid Gazali**, pa je prosuo vodu sakupljenu u dolini na sela.

ABBAS IBN MENSUR SAKSEKIJ

Abas ibn Mensur je umro 683 h.g., autor je knjige, '***Burhan fi ma'rifeti akaidi ehli edjan***'. Na kraju svoje knjige on kaže: „Već sam spomenuo put ove upućene skupine koja upućuje na Pravi put, tj., Ehlu Sunnet, te da ona slijedi Šerijat s kojim je došao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kao i druge stvari koje ulaze u okvir čistog Šerijata, i niko nije zastranio od njih osim jedne grupacije koja se naziva sufijama, a koji se deklarišu kao Ehli Sunnet. A treba znati da nisu od Ehli Sunneta jer se sa njima razilaze kako u akaidu (vjerovanju) tako i u pogledu djela i riječi.

Što se tiče akideta (vjerovanja) u tome slijede **batinije** koji kažu da Kur'an ima vanjsko i unutrašnje značenje. Vanjsko značenje obuhvata ono što znaju poznavaoci Šerijata (ulema), a unutrašnje značenje je ono što oni vjeruju a o tome smo već nešto kazali. Isti je slučaj sa sufijama. Kažu Kur'an i Sunnet imaju skrivene unutrašnje istine mimo onih na kojima se nalazi ulema koja tumači Šerijat u po-

gledu spoljašnjih propisa koje su nasljedili od prvih generacija - selefa, a koji sežu do Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tačnim senedima, i koje je prihvatio Ummet.

Sufije vjeruju da je Allah u njima i da je pomješan fizički sa njima. To je pravac Ibn Mensura Haladža koji je razapet u Bagdadu za vremena halife Muktedira o čemu sam govorio pri spomenu sekte hatabija. Tako je Haladž rekao: 'Ja sam Allah'.

Neka je Allah, Azze ve Dželle, vrlo visoko od tih riječi. I sve ono što pripisuju tefsiru Kur'ana i tumačenju Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, hadisa na svoj način kao i druge stvari koje su sebi propisali i na njima baziraju svoje učenje a koje pripisuju Allahu, Azze ve Dželle, i tvrde da je to istina.

Oni se suprostavljaju onom na čemu je većina uleme i imami Šerijata, i onome kako je ulema mezheba protumačila Šerijat. Na osnovu temelja svoga akaida da su pomješani sa Allahom, izveli su novi akaid, a to je stepen ibadeta koji ako se dostigne sa njih spada obaveza činjenja ibadeta koja inače važi za obične ljude.

Njima se po njihovom ubjeđenju dešavaju otkrovenja i sklanja zastor kod Allaha, Azze ve Dželle, i oni otkrivaju Njegove tajne, a njihovi ibadeti prerastaju u ibadet srcem a ne tijelom.

Kažu da su ibadeti koje čini obični svijet stepenice koje vode do pravih spoznaja i istina. To su skrivene stvari u njihovim ubjeđenjima.

I kažu mi smo dospjeli, spojili se i spoznali znanje spoznaja i otkrovenja, koje ne zna obični svijet i poznava-

oci Šerijata. Na taj način indirektno su napali na imame, ulemu i fekihe, i obezvrijedili ono na čemu su oni, te ih ponizili i podcjenili u očima običnog svijeta a time su obezvrijedili i časne šerijatske propise.

Za sebe govore mi smo ulema spoznaje (hakike), odabranici koji su na istini, a što se tiče fekiha oni spadaju u obični svijet, jer oni nisu spoznali istinsko znanje.

Allahu se utječemo od spoznaje zablude. Pošto su tako poništili propise Šerijata i zanijekali njegove propise onda su pali u drugu zabludu, a to je dozvoljavanje zabranjenih stvari a sebe su izdvojili iz kruga obaveza -vadžiba.

Tako su dozvolili gledanje u golobradog mladića, osamljivanje sa stranim ženama, naslađivanje glasom žena i djece, služanje muzike truba i defova, te napuštanje stida uz plesanje i pljeskanje rukama po ulicama i trgovima i to su učinili ibadetom kojim se približavaju Allahu, Azze ve Dželle, i zbog kojeg se okupljaju na svojim skupovima.

Tim ibadetima daju prednost nad namazima i drže se ubjeđenja da su to najvrjedniji ibadeti. Na tim skupovima nekada dovode ženske pjevačice ili djecu ili nekog drugog od omladine ko ima lijep glas. Također obezbjede muzičke instrumente, razne vrste defova i bubnjeva kao i drugih muzičkih instrumenata.

Na tim skupovima često ce recituje ljubavna poezija u kojoj se opisuje ljepota i ukrasi žene i spominju se žene, one za kojima su čeznuli pjesnici i opisuju se njihovi ukrasi kao što je npr., Lejla, Lubna, Hind, Suada, Zejneb i druge. Zatim kažu: 'To su naši nadimci za Allaha, Azze ve Dželle!! Njemu upućujemo pomenuta značenja.'

(Ed-Dur en-nedid fi ihlasi kelimeti tevhid, 59-60)

IMAM SAN'ANI

Imam Muhammed ibn El-Emir San'ani u svojoj poznatoj knjizi, *'Tathirul-i'tikad min edranil-ilhad'*, objašnjava sufizam, govori o sufijama, pa kaže: „Što se tiče onih koji se nazivaju 'opsjednutim', a koji svojim jezicima ponavljaju riječ Allah, i izgovoraju je na način koji izvodi iz kruga arapskog jezika oni su prokleta šejtanova vojska. Izgovaranje riječi Allah izdvojeno bez nekog obavještenja o njoj kako to oni izgovaraju, '*Allah, Allah*', ne predstavlja govor niti riječi tevhida već to predstavlja poigravanje sa ovom uzvišenom riječi tako što se izvodi iz kruga značenja arapskog jezika. Zatim treba reći da izolovano izgovaranje ove riječi bez pipisivanja nekog značenja predstavlja omaložavanje i ismijavanje. Da li je u Allahovoj Knjizi i Sunnetu prenešena riječ Allah samostalno i u obliku ponavljanja?

Ono što se prenosi u Allahovoj, Azze ve Dželle, Knjizi i Sunnetu, je traženje da se čini zikr i da se ispoljava tevhid, tesbih (subhanAllah), tehlil (la ilahe illallah). Ako pogledaš u zikrove i dove koji su preneseni od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovih ashaba vidjet ćeš da ne sadrže graktanje, blejanje i njakanje koje upražnjavaju ovi koji su u odnosu na Allahovu Uputu i Uputu Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao neko ko se nalazi na pustom ostrvu.

Ponekad uz ovo časno ime Allah dodaju imena skupine mrtvih kao što je ibn Ulvan, ibn Husejn, Abdulkadir, El-Idrus. Ponekad se priklanjaju kaburovima zulumćara kao što je Alij Ruman, Alij Ahmer, i njima slični.

Allah, Azze ve Dželle, je sačuvao Svog Poslanika i časne ashabe da ih ne spominju svojim ustima ove zabludjele neznalice. **Ovim svojim postupcima oni su objedinili vrste neznanja, širka i nevjerstva.**

Ako bi neko rekao: „Pa ovi koji ponavljaju Allahovo ime i rade ono što rade oni koji su nemoralni doživljavaju čuda za koja mislimo da su kerameti. **Npr., probadaju se oštrim predmetima, zatim nose zmije i akrepe, jedu vatru i uzmaju žeravicu u ruke pa je trljaju po tijelu.**"

Kažem: **„Ove stvari su šejtansko djelo a ti koji misliš da su to kerameti mrtvih ili živih zbog njihovih dobrih djela znaj da si obmanjen. Zato što je ovaj zabludnik izgovarao njihova imena i tako ih učinio suparnicima Allahu, Azze ve Dželle, u pogledu stvaranja i upravljanja. Tj., učinio je širk Uzvišenom Allahu.**

Ovi mrtvaci za koje ti misliš da su Božije evlije; pitam te da li bi evlija bio zadovoljan da ga jedan pokvarenjak koji slijedi put sufija učini sudrugom Božijim? Ako bi tako nešto mislio onda bi doista učinio nešto odvratno i pomenute bi mrtvace učinio mušricima i tako bi ih, da nas Allah sačuva, izveo iz kruga islama jer si ih učinio Allahovim suparnicima koji se time zadovoljavaju.

Ako misliš da su kerameti ono što se događa ovim zabludjelim pokvarenjacima, koji čine širk Allahu, Azze ve Dželle, i koji slijede neistinu, oni koji su se utopili u iskvarenost, koji ne čine sedždu jedino Allahu, Azze ve Dželle, i koji ne čine zikr Njemu jedinom; ako to zaista misliš onda si pripisao keramete mušricima kafirima i luđacima, i time bi srušio propise i temelje jasnog dina i časnog Šerijata.

Kada si spoznao neispravnost ove dvije stvari onda ćeš znati da ova šejtanska stanja, tagutska posla, iblиska djela sprovode šejtani pomažući svoju braću od ovih koji su zalutali na putu odvođenja Allahovih robova u zabludu.

Prenosi se u pouzdanim hadisima da se šejtani i džini pretvaraju u oblik zmije i to je opšte poznata stvar. To su zmije koje čovjek često vidi u rukama pokvarenjaka (mađioničara i sihirbaza).

Nekada u tome može biti udjela i sihra kojeg ima mnogo vrsta i koji nije teško naučiti. Najlakše se do sihra može doći nevjerstvom Allahu, Azze ve Dželle, zatim odlaganjem mushafa u nužnik i slično tome, *neuzubillahi.*

Zato nemoj da te zavara ono što vidiš da rade ovi pokvarenjaci od čuda i da pomisliš da su to kerameti, jer sihr u djelima može imati veliki efekat.

Emir San'ani, Allah mu se smilovao, u svojoj kasidi u kojoj hvali šejha **Muhammeda ibn Abdul-Vehhaba** kaže:

Izgradio je porušene temelje Šerijata
Kada je vidio da su ljudi pali u zabludu u pogledu njih
Bijahu oživjeli značenje Suva'a i Jegusa a loše li je to
U teškoćama su dozivali njihova imena
Kao što nevoljnik u teškoći doziva Es-Sameda Jedinog
Koliko su samo u Ukajri žrtvovali kurbana
Glasno i namjerno mimo Allahova imena
Koliko je bilo samo onih koji su tavaf činili oko kaburova
ljubeći ih, i doticali njegove zidove svojim rukama.

IMAM MUFESSIR EBU HAJAN EL ENDELUSI

Imam Ebu Hajan El-Endelusi u svom velikom tefsiru, '***El-Bahrul-muhit***', te u dodatku iste knjige pod nazivom, '***En-Nehrul-made***', 3/448, u tumačenju sure En-Nisa' kod riječi Uzvišenog: „*Zaista su nevjernici oni koji kažu:„Zaista je Allah sin Merjemin*", kaže:

„Iz nekih dijelove krščanske akide (vjerovanja) oni koji se vanjštinom predstavljaju kao muslimani a koji se mogu deklarisati kao sufije izveli su tezu o Allahovoj utopljenosti u lijepe slike.

Od bezbožnika koji zastupaju takvo mišljenje u pogledu akide jedinstva i fizičke izmješanosti Allaha sa stvorenjima (akida ittihada i vahdetul vudžuda) su Haladž, Eš-Ševzi, Ibn Ahla, Ibn Arabi koji je stanovao u Damasku, **Ibn El-Farid,** zatim sljedbenici ovih pomenutih kao što je **Ibn Seb'in**, zatim njegov učenik **Et-Tusteri, Ibn Mutraf** koji je stanovao u Mersiji, **Es-Safar** koji je ubijen u Granadi, **Ibn Lubadž, Ibn Hasan** koji je stanovao u Beluziku.

Također se predstavnicima ovog prokletog pravca deklarišu: **Telmesani** koji je u kontekstu toga napisao mnoge stihove, **Ibn Ajaš Melaki** koji je stanovao u Damasku, **Abduvahid ibn Muehir** koji je stanovao u Saidu u Egiptu, **El-Ejki Adžemi** koji je vodio rijaset u Hanikahu, **Seid Suada** u Kairu, **Ebu Jakub ibn Mubešir**, učenik od Tusterija koji je stanovao u Zevili blizu Kaira, **Šerif Abdulaziz El-Menuni** i njegov učenik **Abdulgaffar El-Kudsi**.

Ova sam imena nabrojao radi interesa vjere a Allah to najbolje zna i iz samilosti prema slabim muslimanima kako bi se sačuvali jer je njihovo zlo veće od zla filozofa koji negiraju Allaha, Azze ve Dželle, i Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i koji govore o praiskonu svijeta, tj., da je on oduvijek postojao i koji negiraju proživljenje.

Neke neznalice između sufija veličaju ove ličnosti s uvjerenjem kako su oni Allahovi odabranici i Njegovi štićenici (evlije). **Odgovoriti kršćanima, hululijama, i zagovornicima vahdetul vudžuda, je od ilma - znanja koje spada u temelje vjere (usuli din).**

Ebu Hajan u svome tefsiru, '***El-Bahrul-muhit***', 4/145, tumačeći riječi Allaha, Azze ve Dželle,: *„U Njega su ključevi svih tajni i niko ih ne zna osim On"*, kaže:

„Ovi koji se deklarišu kao sufije tvrde da poznaju stvari od gajba i da posjeduju znanje o svršetku života svojih pristalica te da će sa njima biti zajedno u Džennetu, sa krunama na glavama. I niko od njih to ne negira iako je poznato koliko su neupućeni i daleko od nauke a sebi umišljaju da znaju gajibn"

Na drugom mjestu, 2/93, kaže: „Da je Katade dočekao i živio u ovom vremenu pa da čuje lažni i nakinđureni govor ovih koji se nazivaju sufijama a koji nema osnove u Allahovoj Knjizi i Sunnetu Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao i upuštanja u izmišljanje laži o stvarima gajba, umro bi od zaprepaštenja."

U tefsiru sure El-E'araf Ebu Hajan kaže:„U ovom čudnom vremenu u kojem živimo pojavili su se ljudi koji se oslovljavaju šejhovima. Među običnim svijetom oblače prepoznatljivu odjeću a klonili su se privređivanja i izgovaraju glasno zikrove po džamijama koji nisu preneseni šerijatom.

Oko sebe okupljaju sluge koji im pribavljaju svijet kako bi im služili i kako bi se okoristili njihovim imetkom. Oni smatraju da se približavaju Allahu, Azze ve Dželle, putem osamljivanja i učenjem nekakvih zikrova koji nisu prenešeni ni u kakvoj objavljenoj knjizi niti je to spominjao nijedan poslanik, alejhi selam.

Među svijetom se uzdižu tako što se osamljivaju na sedžadi. Svijetu pružaju ruku kako bi je poljubili. Pri tome nastoje da ne pričaju osim malo a kad hode, hode pognu-

tih glava. Njihove sluge, ako nešto tražiš od šejha, često kažu: 'Šejh je zauzet zbog osamljivanja', ili nekada kažu: 'Šejh ne misli dobro o tebi ili šejh te je jučer spomenuo', ili neke druge riječi kojima privlače obični svijet i tako zavode pamet neznalica.

Ovi šejhovi iako se uspiju sačuvati akide **hulula** i **vahdetul-vudžuda** koja se proširila u ovom našem vremenu, u najmanju ruku u potpunosti izlaze iz okvira Šerijata. Ono što je još čudno u pogledu ovih kako sebi određuje činove, kako dolaze do imetka i kako im ljudi služe iako nemaju nekih posebnih vrijednosti."

IMAM EBUL FEREDŽ IBN DŽEVZIJ

Imam Ebul Feredž Abdurrahman ibn Dževzij Bagdadi, umro 597 h.g., napisao je posebnu knjigu, ***'Telbisu Iblis'***, koja bi se mogla prevesti kao: ***'Iblisovo obmanjivanje'***, u kojoj najvećim dijelom govori o sufijama i o tome kako ih je šejtan obmanuo. Ibn Dževzij kaže: „Osnova šejtanove obmane u pogledu sufija je u tome što ih je odvratio od znanja te što im je prikazao kako su samo važna djela. Pošto im je ugasio svjetiljku znanja onda su ostali da tumaraju u mraku. Tako je nekima od njih prikazao kako je svrha i cilj vjere u potpunom ostavljanju ovodunjalučkih potreba pa su odbili ono što koristi njihovim tijelima a imetak su poistovjetili sa akrepima a zaboravili su da je imetak stvoren radi korisnih stvari. Otežavali su svojim dušama tako da je među njima bilo onih koji nisu lijegali. Oni su imali lijepu namjeru samo što nisu išli pravim putem. Među njima je bilo onih koji su zbog slabog znanja radili po lažnim hadisima a da to nisu ni znali. Zatim su došli drugi koji su govorili i uzdizali gladovanje, siromaštvo, naslađivanje, i o tim stvarima pisali knjige kao što je pr. Harisa Muhasibija.

Poslije su došli drugi koji su među sufijama propagirali odjevanje poderanom odjećom, poslušnost, ritualne plesove, redanje u redove i još su dodatno povećali taharet. I tako je ova stvar nastavila da raste i da se mijenja.

Kroz njihove snove su mjerili vrijednost znanja po kojem rade tako da su to nazvali unutrašnjim znanjem (ilmul-batin) a šerijatsko znanje, tj., propise Šerijata su nazvali vanjsko znanje (ilmu-zahir).

Tako je glad od nekih učinila da su počeli maštati i umišljati pokvarenosti pa su se pozvali na ljubav istine (elhakka). Zatim se žarko zaljube u to kao da umišljaju osobu lijepog izgleda u koju se zaljube. Djela ovih su na granici između nevjerstva i novotarije.

Zatim su se među sufijama pojavili pravci - tarikati pa su iskrivili akidu (vjerovanje).

Tako neki od njih vjeruju u **hulul** (da je Allah, Azze ve Dželle, u svakoj stvari fizički prisutan), drugi vjeruju u Njegov spoj sa stvorenjima **(ittihad)**. I stalno ih je Iblis uvodio u umjetnost novotarija tako da su za sebe napisali sunene.

Onda je došao Ebu Abdurrahman Silmi i napisao im knjigu, '*Sunena*', i sabrao im istine o tefsiru, a o njima je u toj knjizi spomenuo čudne stvari u njihovom tumačenju Kur'ana te stvari o osnovama znanja o kojima govore a o kojima ne postoji sened - lanac prenosilaca. Od čuda koja ih karakterišu je, rasprave u pogledu Kur'ana.

Dalje Ibn Dževzij kaže: „Za njih je Ebu Nasr Es-Siradž napisao knjigu koju je nazvao, '*Lem'u sufijje*', u kojoj je spomenuo ružna ubjeđenja (akidu), i nepristojan govor a spomenut ćemo poslije dio toga, inšaAllah.

Zatim je za njih Ebu Talib Mekki napisao knjigu, '***Kutul-kulub ala lisan sufijje***', što bi se moglo prevesti kao, '*Opskrba srca na jeziku sufija*'', u kojoj je spomenuo netačne hadise, i što nema osnove kada su u pitanju salavati u toku dana i noći, i druge apokrifne (lažne) stvari kao i stvari od neispravne akide (vjerovanja).

U njoj često navodi sljedeće: „Kažu neki vidovnjaci - otkrovitelji (mukašif)". To predstavlja bezvrijedan govor.

U toj knjizi je također spomenuo kako se Allah, Azze ve Dželle, otkriva - pokazuje na ovom svijetu nekim evlijama. Pamti se da je rekao: „Po stvorenje nema niko štetniji od Stvoritelja." Poslije toga ljudi su ga otjerali i poslije toga mu je zabranjeno da govori i vazi ljudima.

Ibn Dževzij dalje kaže: „Zatim se pojavio Ebu Neim Asbehani koji je za njih napisao knjigu, '***El-Hulije***', te je u njoj spomenuo stvari koje su u okviru sufizma, ružne i pokuđene. Čak se nije stidio da među sufije ubroji Ebu Bekra, Omera, Osmana i Aliju, radijAllahu anhum. O njima je u toj knjizi naveo zaista čudne stvari. Također je među sufije svrstao Šurejha, Hasana Basrija, Sufjana Sevrija, Ahmeda ibn Hanbela. Silmi je u, '***Tabekat sufijje***', spomenuo Ibrahima ibn Edhema zatim poznatog Kerhija. U sufije ih je svrstao jer su bili poznati kao skromni pobožnjaci (zahidi).

Treba znati da u islamu niko ne prezire skromnost-zuhd koji je u granicama Šerijata već je pokuđen način na koji na njega gledaju sufije kao što ćemo to spomenuti.

Zatim je Abdulkerim ibn Hevazim Kušejri za njih napisao knjigu, '***Er-Risale***', u kojoj je spomenuo čudne stvari o: prolaznosti i vječnosti, uskraćivanju i udjeljivanju, vremenu, zaljubljenosti i postojanju, sakupljanju i rastavljanju,

budnosti, opijenosti, okusu, pijenju, istrajnosti, otkrovenju, vidovnjaštvu, kodeksima, pokazanjima, prosvjetljenju, građi i mogućnosti, Šerijatu, istini, i druge udrobljene stvari koje sa naučnog gledišta ne predstavljaju ništa, a njegov tefsir je još čudniji od toga.

Zatim je došao Muhammed ibn Tahir Makdisi pa im je napisao knjigu, '***Svojstva sufizma***', u kojoj je spomenuo stvari zbog kojih bi se svako pametan stidio da ih spomene. Spomenut ćemo od toga neke stvari kada za to bude prilika, inšaAllah.

Zatim je došao **Ebu Hamid El-Gazali** koji je napisao knjigu, '***El-Ihja***", po principu 'naroda', ali u kojoj je naveo veliki broj netačnih hadisa neznajući da su netačni.

Zatim je govorio o otkrovenju pri čemu je izišao iz okvirnih principa fikha. Tako npr., kaže: „Pod suncem, mjesecom i zvijezdama, koje je vidio Ibrahim, se misli na svjetlo koje je Allahov zastor, a o tome ništa nije prenešeno. Ovakva izjava liči govoru **batinija**.

Ebu Hamid El-Gazali u svojoj knjizi, '**El-Mefseh bil-ahval**', kaže: „**Sufije u svojoj budnosti vide meleke i duše poslanika i čuju njihove glasove i od njih uzimaju pouke.**"

Zatim se njihovo stanje mijenja od viđenja prema stepenima pri čemu im se steže pas.

Kaže **imam Ebu El-Feredž ibn Dževzij**: „Razlog zbog kojeg su gore navedeni pisali o pomenutim stvarima je slabo znanje o sunnetima, islamu i predanjima, te okretanje od pravca naroda ka onome što su sebi prikazali poželjnim i lijepim.

Ove stvari su sebi prikazali lijepim jer su njihove duše vidjele zuhd pohvalnim i lijepim, i jer su vidjeli da je stanje ovih ljepše od stanja ostalih pripadnika naroda po izgledu i da govore nježnijim govorom od njihova govora.

Metoda i pravac prethodnika - selefa sadrže neku vrstu grubosti. Zatim žudnja za pravcem koji su zauzeli sufije ogleda se u tome što oni vanjštinom zrače pobožnošću i čistoćom a u sklopu toga je i duševni rahatluk, poslušnost a to je ono čemu teže duše. Prve sufije su bježali od sultana i namjesnika što ih je učinilo iskrenim. Nakon što je sufizam postao pokret i nakon što su se odali materijalizmu počeli su se družiti sa sultanima i namjesnicima.

Većina djela koja su napisali sufije nemaju šerijatski valjane osnove i ne oslanjaju se na šerijatske izvore. Već su to događaji koje prenose jedni od drugih koje su poslije sabrali u knjige i nazvali ga unutarnjim znanjem (batin).

Ibn Dževzij dalje kaže: „Na početku ove knjige prenijeli smo od Ahmeda ibn Hanbela da je, nakon što je čuo ono što govori Haris Muhasibi, rekao: 'Savjetujem ti da se ne družiš sa njim'."

Seid ibn Amra Berdei kaže: „Bio sam svjedok kad je Ebu Zur'a upitan o Harisu Muhasibiju i njegovim knjigama pa je rekao: „Dobro se čuvaj tih knjiga. To su knjige novotarija i zabluda. Drži se predaja (hadisa) u njima ćeš naći ono što će te zadovoljiti.""

Upitan o poukama iz ovih knjiga rekao je: „Ko ne nađe pouku u Allahovoj Knjizi u ovim knjigama je neće naći. Do vas je dospjelo da su Malik, Sevri, Evzai i drugi imami od selefa pisali poglavlja o opasnostima i vesvesama, što se tiče ovih sufija oni se razilaze sa učenjacima.

Oni nekada dolaze sa Harisom Muhasibijem drugi put sa Abdurrahmanom Dubejlijem nekada sa Hatimom Esamom a nekada sa Šekikom. Zatim je rekao: „Kako su samo ljudi požurili prema novotarijama."

Obavjestio nas je Muhammed ibn Abdulbaki: „Prvi ko je u svojoj zemlji govorio o uređenju deredža i stepena evlija je Zu Nun Misri, pa mu je to negirao i usprotavio se Abdullah ibn Abdulhakem vođa Egipta. Poslije je Zu Nuna Egipatska ulema protjerala zbog toga, posebno kada se proširila vijest o njegovom učenju i stvarima o kojima nisu govorili selefi, da bi ga na kraju proglasili zindikom - heretikom odpadnikom od islama."

Silmi je rekao: „Ebu Sulejman Darani je protjeran iz Damaska jer je tvrdio da vidi meleke i da su oni sa njim razgovarali. Neki ljudi su posvjedočili protiv Ahmeda ibn Ubeja Havarija da je on davao prednost evlijama nad poslanicima pa je pobjegao iz Damaska u Mekku."

Stanovnici Bestama su negirali **Ebu Jezidu Bestamiju** ono što je govorio. On je spominjao govor ibn Isa da je rekao: **„Ja imam mi'radž - uzdizanje kao što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, imao mi'radž."**

Silmi je rekao: „Neki čovjek je pričao od Suhejla ibn Abdullaha Tusterija da je rekao: **„Zaista kod njega prisustviju meleki, džini i šejtani, i on sa njima govori, pa mu je to negirao obični svijet tako da su ga proglasili zlim. Nakon toga je otišao u Basru gdje je i umro."**

Silmi je rekao: „Haris Muhasibi je nešto izrekao od svoga učenja kao i o Allahovim osobinama, pa mu se Ahmed ibn Hanbel suprostavio nakon čega se sakrio sve dok nije umro."

Ibn Dževzij dalje kaže: „Ebu Bekr Hilal je spomenuo u knjizi, '**Es-sunne**', od **Ahmeda ibn Hanbela** da je rekao: **„Dobro se čuvajte Harisa Muhasibija on je jedan od korjena džehmija. Sa njim je se družio taj i taj pa ih je preobratio u džehmije.**"

I rekao je **Ibn Dževzij** u svojoj knjizi, '***Telbis Iblis***', nakon što je spomenuo Iblisovu obmanu sufija u pogledu plesanja i zaljubljenosti: „Naši fekihi ne primaju svjedočenje od pjevača i plesača, a Allah upućuje na Pravi put.

(Telbis Iblis, imam Ebul Feredž ibn Dževzij, 163-167)

EBU ZUR'A RAZI

Rekao je Berze'i: „Upitan je **Ebu Zur'a** o Muhasibiju i njegovim knjigama pa je odgovorio: 'Čuvaj se tih knjiga, to su knjige zablude i novotarija. Drži se predaja hadisa, u njima ćeš naći ono što će te učiniti neovisnim od tih knjiga i što ti je dovoljno.' Bi mu rečeno: 'Da li u tim knjigama ima pouke?' Reče: 'Ko ne izvuče pouku iz Allahove Knjige u ovim je knjigama neće naći. Do vas je dospjelo da su Malik ibn Enes, Sufjan Sevri, Evzai, i drugi imami od prethodnika pisali poglavlja o opasnostima i vesvesama, što se tiče ovih sufija oni se razilaze sa učenjacima. Oni nekada dolaze sa Harisom Muhasibijem drugi put sa Abdurrahmanom Dubejlijem nekada sa Hatimom Esamom a nekada sa Šekikom.' Zatim je rekao: 'Kako su samo ljudi požurili prema novotarijama.'" (Tehzibu et-tehzib, 2/135)

Imam Zehebi u 'Mizanul-i'tidal' u dodatku na ovaj govor Razija kaže: „A gdje je Muhasibi u odnosu na one od sufija koji su došli poslije njega. Šta bi tek rekao Ebu Zur'a da je vidio djela onih koji su došli poslije njega? Kao što je npr.: 'Kut' od Ebu Taliba, ili 'Behdžetul-esrar' od

ibn Džuhduma, 'Hakaiku tefsir' od Silmija, otišla bi mu pamet. Šta bi rekao da vidi djela Ebu Hamida Gazalija i mnoštvo apokrifnih hadisa u 'Ihja'u'. I šta bi rekao da vidi 'Fususul-hikem' i 'Futuhat mekijje'?

Odraz onoga što je govorio Haris u svome vremenu je rezultat postojanja hiljadu muhaddisa kao što je Ahmed ibn Hanbel, ibn Rahavej, i drugi, koji su bili spremni dići svoj glas i odgovoriti ovim novotarima A kada su muhaddisi spali na ibn Dahmisa i ibn Haneta onda su se pojavile ličnosti poput ibn Arabija autora 'Fususa'.

MUSTAFA MENFELUTI

Pjesnik i pisac Mustafa Menfeluti je rođen u Egiptu u Menfelutu u blizini Seida 1876 g. Studirao je na Azharu i bio je u kontaktu sa velikanima uleme u svom vremenu. Poznate su njegove izreke u cilju odbrane arapsko islamske kulture u borbi protiv društvene iskvarenosti. Poznat je i njegov divan poezije. Umro je ,Allah mu se smilovao, 1924 h.g.

U pogledu sufija pod naslovom, 'Plač za islamom', on kaže: „Došlo mi je jedno pismo iz Indije i tako mi Allaha nisam ni završio njegovo čitanje a već se zemlja oko mene okrenula i dunjaluk zamračio..."

On je pisao nekom indijskom učenjaku u kojem kaže da je u novije vrijeme čitao knjigu na Tamilskom jeziku, koja govori o istoriji i biografiji Abdulkadira Džejlanija. Pisac je u njoj spomenuo njegove vrline i keramete pa je zapazio u njoj osobine i nadimke kojima je pisac opisao Džejlanija božanskim osobinama koje ne dolikuju ni poslanicima a pogotovo ne evlijama.

Tako npr., taj pisac kaže za **Abdulkadira Džejlanija**: „O gospodine nebesa i zemlje, štete i koristi, o ti koji raspolažeš nebeskim prostorima, ti koji znaš tajne stvorenja, ti koji oživljavaš mrtve koji liječiš slijepog i gubavog, njegova naredba je od Allahove naredbe, ti koji brišeš grijehe, koji otklanjaš nesreće, ti koji uzdižeš i postavljaš. Vlasniče Šerijata, vlasniče postojećeg, itd., mnogo je još osobina i nadimaka ovakve prirode.

Zatim dalje navodi da je u istoj knjizi vidio dodatak i objašnjenje kako treba da se ponaša i na koji način da obavi obrede onaj ko dođe da obiđe **kabur Abdulkadira Džejlanija**. Između ostalog navodi se i sljedeće:

„Prvo što je obaveza svakom posjetiocu da se lijepo abdesti a zatim da skrušeno klanja dva rekata, zatim da se okrene prema toj časnoj kabi i nakon što poselami vlasnika velikog turbeta da kaže: 'O vlasniče dvije skupine (ja sahibe sekalejn) pomozi mi u rješavanju moje potrebe i razrješenju moje nedaće. Pomozi mi o ti koji oživljuješ vjeru Abdulkadire, pomozi mi o evlijo Abdulkadire. Pomozi mi o sultane Abdulkadire, pomozi mi o pašo Abdulkadire, pomozi mi o Abdulkadire. O Hadretel gavsi samedani Abdulkadire Džejlani, tvoj rob i tvoj murid je nemoćan i učinjena mu je nepravda, treba te u svim stvarima dunjaluka i ahireta.»

Pisac kaže: „U gradu Nakuru i Indiji ima kabur po imenu Šah Hamid, on je jedno od djece Abdulkadira Džejlanija, shodno njihovom ubjeđenju. Indijci pred tim kaburom čine sedždu kao što se to čini Allahu, Azze ve Dželle. U svakom gradu i selu u Indiji postoji mezar poput mezara Abdulkadira koji muslimani tog mjesta uzimaju za kiblu i mjesto na kome traže i mole za svoje potrebe i razrješenje problema i nesreća a za održavanje istog prilikom rođendana vlasnika kabura udjeljuju toliko imetka da kada bi se to podjelilo svim siromasima na zemlji postali bi bogati."

To je ono što piše u ovoj knjizi. Tako mi Allaha, a On mi je svjedok da nisam završio čitanje ovog pisma a zemlja mi se zavrtjela a pred očima mi se smračilo tako da ništa oko sebe nisam vidio od tuge i jada zbog stanja u koje je zapao islam od strane naroda koji su ga zapostavili nakon što su ga poznavali i ponizili ga nakon što je bi uzvišen i okrenili se mezhebima koje nepoznaju i sa kojima nemaju veze.

Nema nijednog muslimanskog oka a da nebi pustilo suzu nakon što vidi ovaj potresni prizor kako muslimani čine ruku i sedždu kaburovima.

Koje srce može da se strpi u utrobi svoga vlasnika a da ne iskoči od tuge kada vidi da muslimani čine širk Allahu, Azze ve Dželle, više i od samih mušrika, i da imaju više božanstava od njih.

Ovi muslimani su gori i od kršćana koji vjeruju u trojstvo. Kršćani svoju vjeru ispovjedaju kroz trojstvo tj., vjeruju u tri boga. Mada i oni osjećaju neprirodnost i udaljenost od razuma u tom višebošstvu zato kažu tri boga imaju propis jednog ili tri su kao jedan. A pomenuti muslimani ispovjedaju svoju vjeru hiljadama bogova a da toga nisu ni svjesni. Najveći broj tih božanstava su stabla drveća, leševi mrtvaca i komadi kamenja.

Mnogo je stvari koje čovjek nosi u sebi a da to i ne osjeća i mnogo je slučajeva da duša nosi neka skrivena ubjeđanja a da duša to i ne osjeća.

Ne vidim boljeg primjera koji je bliže tome od slučaja današnjih muslimana koji se za rješenje svojih potreba i problema obraćaju stanovnicima kaburova i ponizno ih mole kao što se Allah moli.

Kada ih neko ukori zbog toga kažu: 'Mi ih ne obožavamo već se uz njihovo posredništvo želimo približiti Allahi, Azze ve Dželle.' pravdaju se jer kao da osjećaju da je to u što su upali ibadet

Najveći prizor i dokaz uzimanja nekog za boga je da obožavaoci dotičnog stanu skrušeno i ponizno pred svoje božanstvo i od njega zatraže pomoć i opskrbu. Oni zaista obožavaju te mrtvace a da toga nisu ni svjesni i da to i ne osjećaju.

Ovo je slika muslimana u vremenu tevhida, a što se tiče današnjice u akidu muslimana se uvukao unutrašnji skriveni širk a vidljiv je povremeno i vanjski širk.

Otuda su muslimani doživjeli poniženja i okrenuli se ovo svjetskim uživanjima tako da su njihovi neprijatelji našli načina kako da im se približe i da ih pokore. Pa su to i iskoristili i porobili njihov imetak domovinu i kuće tako da su postali poniženi.

Tako mi Allaha, Azze ve Dželle, muslimani neće povratiti slavu koju su imali u prošlosti i neće postići sreću i smiraj na dunjaluku sve dok se ne vrate onome što su izgubili a to je akida tevhida - jednoboštva.

I neka znaju muslimani da će se prije rijeka vratiti u izvor i da će sunce prije izići na zapadu nego što oni povrate prethodnu slavu sve dok se klanjaju Džejlaniju onako kako se klanjaju Allahu, Azze ve Dželle, govoreći: 'Ti raspolažeš svime što postoji, ti si gospodin nebesa i zemalja.'

Allah je puno ljubomorniji od toga da bi usrećio jedan narod koji mu pripisuje sudruga.

To je narod koji kada se na njega spusti neka nesreća prije se sjeti kamena nego Allaha, Azze ve Dželle, i prije zatraži pomoć od drveta nego od Njega.

Postavljam sebi pitanje od koga da zatražim pomoć i kome da se obratim zbog ove sramote koja je zadesila muslimane?

Da li da se obratim Egipatskoj ulemi koji se na to osvrću poput muhe koja sleti na piće. Ili da se obratim ulemi Ustane koja je ubila Džemaludina Afganija, islamskog filozofa kako bi podržali Ebu Huda'a Sajadija šejha rifa'ijskog tarikata?

Ili da se obratim ulemi nearapa onih koji oko kaburova svojih imama čine hodočašće kao što se to čine oko Bejtul-harama u Mekki? Ili da se obratim Indijskoj ulemi među kojima se nalaze oni koji su slični piscu ove knjige?

O vođe i predvodnici ovog Ummeta možemo shvatiti kako je obični svijet zapao u širk i iskrivio svoju akidu. Kažemo neuk čovjek je kratkovid u tom pogledu i nerazumije šta znači istinski upražnjavanje ibadeta nekome osim ako sebi božanstvo predstavi u obliku kipa, turbeta i sl. Ali šta je sa vama, pa vi čitatte Allahovu knjigu, vi čitate o njegovim osobinama i svojstvima i razumijete značenje Njegovih riječi: *„Reci niko ni na zemlji ni na nebesima ne zna skriveno osim Allaha."* (Neml, 65)

Zatim Njegove riječi kojima se obraća Svome Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: *„Reci ja ni samom sebi ne mogu pomoći niti štetu nanijeti."* (E'araf, 188)

I riječi Uzvišenog: *„I nisi ti bacio kada si bacio već je Allah bacio."* (Enfal, 17)

Vi jutrom i večeri govorite: „Svaki hajr i dobro je u slijeđenju selefa - prvih generacija a svako zlo je u novotarijama onih poslije njih."

Pa da li su selefije uzdizali kaburove i na njima gradili turbeta i mauzoleje?

Da li je iko od njih ikada stao kod kabura Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ili kabura nekog od ashaba ili kabura nekoga od Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, porodice tražeći da mu on riješi njegove potrebe i da ga izbavi iz nevolje?

Pa da li su Džejlani, Rifa'i, i Bedevi, bolji i plemenitiji i imaju veći stepen kod Allaha, Azze ve Dželle, od Poslanika, vjerovjesnika, ashaba i tabi'ina?

Da li je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada je zabranio slikanje i kiparstvo to zabranio iz igre i zabave? Tako mi Allaha ne. Ili je to zabranio iz straha kako se muslimani ne bi povratili u prvobitni džahilijet. Kakva je razlika između slika i kipova i turbeta i mauzoleja po kaburovima ako se zna da svaki od njih vodi u širk i iskrivljuje akidu muslimana?

Tako mi Allaha vi ništa od toga niste zaboravili već ste dali prednost dunjaluku nad ahiretom pa vas je Allah zbog toga kaznio i na vas poslao vaše neprijatelje koji su okupirali vaše domovine i porobili vas i uništavaju vaše kuće. Allah zaista žestoko kažnjava. Neka je selam i salavat na našeg poslanika Muhammeda, njegovu porodicu i sve ashabe.

(Dem'atu alel-islam, Mustafa Lutfij Menfeluti, 311-316)